

дейност, но не се включват в нейния състав по силата на втория критерий. Но те не се включват в тази дейност и в случаите, когато изискванията на втория критерий са налице.

Отстъпление от втория критерий е и третирането на производствената дейност в помощните стопанства — положения труд за производство на селскостопански продукти в личното стопанство се третира като производителен, независимо от обстоятелството, че не е обществено организиран. По същия начин се третира и преработката на селскостопански продукти за производство на вино, сирене и други продукти в рамките на домакинството.

Изтъкнатите отклонения не ерозират дефиницията на материалното производство, изградена върху критерия за целесъобразна дейност по преработката и пригаждането на природни вещи за удовлетворяване на човешки потребности. Те са предизвикани по-скоро от съображения за преодоляване на трудности по статистическото изучаване на общественото производство и неговия резултат — обществения продукт.

Схващането за производствена дейност, прилагано при СНС, е значително по-широко от това на СБНС. Изискването за целесъобразна преработка и пригаждане на природни вещи към едни или други потребности на човека не съществува. Въведен е друг критерий — *удовлетворяването на човешки потребности*. Човешкият труд се счита за производителен, когато удовлетворява определена потребност на човека, независимо дали това става посредством материален продукт, материална услуга или по друг начин. Съществен е фактът за удовлетворяване на потребност.

Процесът на общественото производство, според СНС, създава както материални, така и нематериални потребителни стойности под формата на разнообразни услуги. Разглеждани в оптиката на удовлетворяването на човешки потребности, и материалните, и нематериалните услуги играят аналогична роля. Потребността на човека да възстанови нарушеното си здраве се задоволява чрез лекарството и чрез непосредствената интервенция на лекаря. Вярно е, че въздействието на лекарството е опосредствано от предварителна целесъобразна преработка на природни вещи, но без намесата на лекаря то би имало свършено пасивна позиция по отношение на потребността на пациента. Дейността на лекаря е насочена към задоволяването на една идентифицирана потребност. По същия начин стои въпросът и с дейците в областта на образованието, културата и пр.

Съществена характеристика на услугите, за разлика от материалните блага, е, че те се употребяват в момента на създаването им. С други думи, те не могат да се складират, с тях не могат да се образуват запаси.